

PABĖGĖLIŲ INTEGRAVIMO ALYTAUS MIESTE KLAUSIMAS

Darbo grupės narių siūlymai (santrauka)
2015-11-15

Šiame rašte pateikiama darbo grupės „Pabėgėlių integravimo mieste klausimas“ pasiūlyimų santrauka.

Klausimas buvo aktualizuos: 2015-09-21, Vilija Ramanauskienė.

Darbo grupė įkurta: 2015-10-21, VKG susirinkimo metu.

Pasiūlyimų santrauka sudaryta remiantis VKG susirinkimo protokolu bei elektroniniu paštu pateikta VKG narių informacija.

Susisteminius pateiktus pasiūlymus, pasisakymus ir mintis dėl Pabėgėlių integravimo Alytuje problemos, išskirtini sekantys spręstini klausimai:

1. Gyvenamoji vieta.
2. Darbas.
3. Kalbos mokymas.
4. Mokslas ir švietimas.
5. Socialinė apsauga ir medicininė priežiūra.
6. Laisvalaikis.
7. Integravimo organizavimas, vykdymas ir palaikymas – atsakinga darbo grupė.
8. Gyventojų informavimo ir švietimo pabėgėlių tema klausimas.
9. Finansavimas.

Paminėtoms aktualioms integracijos sritims ir temoms buvo pateikta žemiau išvardinti apibendrinti pasiūlymai:

1. Gyvenamoji vieta.

- a) Savanoriška gyvenamųjų plotų pasiūla;
- b) Butų nuoma;
- c) Laisvų darželių, mokyklų kitokių „tuščių“ patalpų pritaikymas gyvenamoms patalpoms;
- d) Socialiniai būstai.

Jei pabėgėlių srautas būtų didesnis, tikslinga būtų išvengti jų gyvenimo visiems kartu vienoje vietoje. Taip būtų lengviau ir greičiau jiems prisitaikyti prie naujos aplinkos, neišsiskiriant ir labiau priartėjant prie mūsų gyvenimo būdo.

Pabėgėlių apgyvendinimas gali būti didžiausias iššūkis - nuomos rinka mieste tragiškai maža, o žinant didesnės daugumos žmonių pakankamai negatyvų požiūrį į pabėgėlius, norinčių jiems išnuomoti būstą nebus labai daug. Tad jau dabar būtina peržiūrėti savivaldybės fonde esantį socialinio būsto rezervą bei pradėti daryti aktyvius žingsnius tokio būsto paieškoms - skelbimai miesto leidiniuose, internetinėje erdveje, savivaldybės tinklapyje, kviečiant žmones, norėsiانčius išnuomoti savo būstą, jau dabar registruotis savivaldybėje, kad žinotume daugiau - mažiau realią situaciją šiuo klausimu ir galėtume planuoti savo veiksmus bei numatyti reikalingas lėšas miesto biudžete

2. Darbas.

- a) Informacijos apie Alytaus įmonių, pageidaujančių įdarbinti pabėgėlius, surinkimas. Tolimesnis darbas dėl įdarbinimo. Galima skelbti apklausas, kviesti darbdavius, kurie galėtų ir norėtų įdarbinti šiuos žmones vienokiems ar kitokiems darbams, jau dabar registruotis savivaldybėje, nurodant, kokios darbo jėgos jiems konkrečiai reikia ir kiek darbo vietų jie galėtų pasiūlyti.
- a) Įtraukti Alytaus verslo konsultavimo imones, kad padėtų pabėgėliams pageidaujantiems pradėti Alytuje savo verslą. Galbūt, gerai pažinodami savo miestą, galim ir patys pasiūlyti kažkokių verslo idėjų naujai atvykusiems gyventojams ir sudaryti kažkiek palankesnes sąlygas tam verslui įkurti - tai galėtų būti ir savivaldybei priklausančių patalpų verslui nuoma lengvatinėmis sąlygomis. Kaip pavyzdys gali būti tradicinis imigrantų verslas – egzotiškos virtuvės restoranėliai, ir pñš.
- b) Bendradarbiavimas su Darbo birža

- c) Bendradarbiavimas su Profesinio rengimo centru, Alytaus kolegija dėl pabėgėlių perkvalifikavimo, darbo mokymo klausimų, siekiant pritaikyti prie darbo rinkos poreikių.

3. Kalbos klausimas.

- a) Savanoriai mokytojai;
b) Apmokami mokytojai;
c) Kalbos mokymo įmonės

4. Mokslas ir švietimas.

- a) Vaikų darželiai dirbančių pabėgėlių vaikams.
b) Mokyklos.
c) Alytaus Kolegija gali padėti, suteikiant socialines žinias būtinas integruotis: keičiant kvalifikaciją, apmokant, suteikiant pabėgėlių adaptacijai reikalingų žinių apie Lietuvos socialinį, visuomeninį ir teisinį modelį. Be šių žinių svetimšalis turintis ir geriausių ketinimų gali būti nesuprastas dėl religinių, kultūrinių ir kt. skirtumų.

5. Socialinė apsauga ir medicininė priežiūra. Sprendžiama valstybiniu lygiu.

6. **Laisvalaikio klausimais.** Informacijos teikimas pabėgėliams apie renginius ir kitas galimybes turiningai praleisti laisvalaikį, turėtų rūpintis darbo su pabėgėliais grupė. Jau dabar reiškiamos iniciatyvos dėl galimybių integruoti pabėgėlius į sporto užsiėmimus (futbolas). Turim Alytaus dailių amatų mokyklą, kitas meno ir kultūros organizacijas.

7. **Pabėgėlių integravimo organizavimas, informavimas, vykdymas ir palaikymas – reikalinga atsakinga darbo grupė.** Savivaldybės administracijoje turėtų būti bent vienas šiuo klausimu atsakingas asmuo. Galbūt galėtų prisidėti ir vietinis Lietuvos Caritas bei savanoriai iš bendruomenės.

Konkretus pasiūlymas dėl informacijos pateikimo pabėgėliams:

Sukurti www.alytus.lt atskira skiltis (baneris matomoje vietoje), kur lietuvių, anglų ir rusų kalbomis būtų pateikiama visa aktuali informacija:

- Bendra informacija apie Lietuvą ir Alytų (dalis statistikos, teksto, pateikiama vaizdine ir rašytine forma) – informacija parengiama, bendradarbiaujant su Alytaus turizmo centru;
- Bendra informacija apie pabėgėlių integraciją ir politiką Lietuvoje (lengvatos, paramos, sveikatos apsauga ir pan.) – informacija parengiama, bendradarbiaujant su Vidaus reikalų ministerija;
- Būsto nuomos skelbimai Alytuje – gyventojai yra raginami nurodytu el. paštu atsiųsti informaciją dėl nuomojamo ar kitaip suteikiamo būsto pabėgėliams;
- Darbo vietų skelbimai Alytuje - darbdaviai yra raginami nurodytu el. paštu atsiųsti informaciją dėl galimos darbo vietos pabėgėliams;
- Informacija dėl darželių, mokyklų, kolegijos vaikams – informacija parengiama, bendradarbiaujant su Raudonoju kryžiumi, Caritas ir kt.;
- Pabaigai 5 *tipsai*, kodėl pabėgėliai turėtų pasirinkti atvykti ir gyventi Alytuje. Pradžiai tikrai nereikėtų pergrūsti puslapio informacija (tuo labiau, kad ir darbo gali būti nemažai surinkti tokią informaciją). Tiesiog pats požiūris, kad Alytus yra atviras ir solidarus su visa Europa galėtų/turėtų atsispindėti. Yra pasiūlymas „Informaciją būtų galima pabandyti pateikti ir arabiškais rašmenimis. Kaip totorius, gal surasčiau, kas galėtų padėti..“ (R.J.)

8. **Gyventojų informavimo ir švietimo pabėgėlių tema klausimas.** Tai yra labai svarbus klausimas. Visi turime prie to prisidėti. Įtraukti Alytaus žiniasklaidos priemones ir bendruomenes. Viena iš galimybių - panaudoti tą patį aukščiau pasiūlytą būdą, tik informaciją pateikti skiltyje „Gyventojams“.

Kitas pasiūlymas - sukurti programą, kuria būtų galima šviesti miestelėnus: kalbėti apie karą Sirijoje, apie islamišką kultūrą - žodžiu, atskirti pelus nuo grūdų. Tokį variantą irgi būtų galima aptarti: mieste pilna

erdvių viešoms diskusijoms su visuomenei žinomais žmonėmis, tereikia tik iniciatyvos, o čia mes ir galime ją pasiūlyti.

Kituose miestuose tai jau yra daroma. Pavyzdys, nemokamas renginys Marijampolės forumas, įvykęs š.m. spalio 9d. „PABĖGĖLIAI - PASAULINIS TVANAS AR IŠSIGELBĖJIMAS?“.

9. Finansavimas.

- a) Valstybės skiriamas finansavimas.
- b) Finansavimas iš vietinių iniciatyvų. Miesto savivaldybės biudžete numatytos lėšos. Tikslinga būtų mieste paskelbti ir rinkti aukas skirtas pabėgėlių greitesniam ir geresniam integravimui. Aukus skirti galėtų visi norintys: įmonės, klubai, privatūs asmenys ir t.t.

Išvados:

Iš surinktos ir pateiktos medžiagos darome išvadą, kad pasiruošimo sėkmingai Pabėgėlių integracijai klausimas yra svarbus ir spręstinas. Pasiūlymai suskirstyti į devynias aktualias temas (klausimus), dėmesio reikalaujančias gyvenimo sritis. Pateikta pirminiai galimi klausimų sprendimo būdai, kai kurie pavyzdžiai. Vėlesniuose etapuose, būtina turėti aiškią Pabėgėlių integravimo mūsų mieste strategiją bei planą trumpalaikėje ir ilgalaikėje perspektyvoje. Taip pat svarbu suburti motyvuotus integracijos plano vykdytojus. Ruoštis turime tam, kad mūsų mieste, atėjus laikui, kai pabėgėliai jau bus čia nukreipti ir atvyks, mes būtume pasirengę bei operatyviai galėtume juos tinkamai priimti ir padėti integruotis. Svarbiausia užimtumas ir darbas su žmonėmis, kad jie nepasijustų antrarūšiai ir užmiršti, nes nuo to priklausys jų požiūris, motyvacija. Netinkamas atvykstančiųjų priėmimas ir integravimas gali būti priežastis labai nepageidaujamoms pasekmėms, tokioms kaip: nuolatinis pabėgėlių išlaikymas; gyventojų ir pabėgėlių susipriešinimas; pablogėjęs psichologinis ir socialinis klimatas mieste; atsiradęs nesaugumas; pablogėjusi kriminogeninė situacija. Tad norint to išvengti yra tikslingas tolimesnis darbas pabėgėlių integracijos klausimu.

Darbo grupės nariai:

V. Bondarevas	viktoras@astra.lt
A. Dailidonis	audriusdailidonis@gmail.com
R. Jakubauskas	ramunasjakubauskas@gmail.com
N. Krakovskaja	nadiezdashxxx@hotmail.com
L. Ramanauskas	liudas@fm99.lt
K. Tamulevičius	tam@aktv.lt
Kun. D. Vasiliauskas	sac.vasiliauskas@gmail.com
R. Zautra	rytis.zautra@gmail.com

Taip pat pasiūlymus pateikė:

Roberta	robertabur@gmail.com
Justinas	justinas.staugaitis@gmail.com
Darius Linykas	
Rolandas Čepulionis	